

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/59/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203801
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Foltán
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1223203801.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Foltána a sudcov JUDr. Ľubomíra Bundzela a JUDr. Kristíny Srnkovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, E., t. č. bytom F. X, G., a otca C. H., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XX, Česká republika, zastúpeného spoločnosťou LOVÁSZ LEGAL, s. r. o., Železničiarska 18, Bratislava, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č.k. 3P/61/2023-57 zo dňa 27.11.2023, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. V konaní o návrhu, ktorým sa otec maloletého domáhal nariadenia neodkladného opatrenia zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky, určením mu povinnosti prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne a úpravou jeho styku s maloletým na každý nepárny týždeň v roku v čase od štvrtka 12:00 hod. do nedele 19:00 hod. prvoinštančný súd uznesením zo dňa 27.11.2023 maloletému ustanovil procesného opatrovníka a súčasne nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého je otec oprávnený sa stretávať s maloletým synom v nepárnom týždni v kalendárnom roku v sobotu v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu v čase od 9:00 hod. do 12:00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je bydlisko matky, obaja rodičia sú povinní dodržiavať miesto a čas odovzdávania a prevzatia maloletého a matka je povinná maloletého na styk s otcom pripraviť. Súčasne súd otcovi zakázal s maloletým opustiť územie Slovenskej republiky bez súhlasu matky alebo súdu, otca zaviazal platením výživného vo výške 150 eur mesačne, stanovil, že neodkladné opatrenie je vykonateľné jeho doručením a platí až do právoplatného skončenia konania vedeného Mestským súdom Bratislava II pod sp. zn. 3P/58/2023, a vo zvyšku návrh otca zamietol.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd konštatoval, že z ustanovení procesného predpisu, ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutia vo veci samej. Nemožno ho však nariadiť iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa prostredníctvom neodkladného opatrenia má poskytnúť ochrana, ako aj o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne

riešiť situáciu v prípade, že je potrebný okamžitý zásah súdu do pomerov účastníkov, v dotknutom prípade pomerov maloletého dieťaťa, s cieľom ochrany práv dieťaťa v prípade konkrétneho ohrozenia. V prípade úpravy styku maloletého dieťaťa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, je cieľom procesného inštitútu neodkladného opatrenia výhradne predbežné zabezpečenie realizácie práva na styk (rodiča aj maloletého dieťaťa) do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej.

Neodkladným opatrením sa teda má zabezpečiť úprava styku v takom rozsahu, o ktorom je predpoklad, že v dôsledku absencie možnosti vykonať dokazovanie potrebné na posúdenie vyváženosti požiadavky rodiča so záujmom maloletého dieťaťa, bude ku prospechu maloletého dieťaťa (z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 11CoP/312/2022-591 zo dňa 31.10.2022).

Nadväzujúc na uvedené, dospel súd k záveru, že v čase rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia bola osvedčená potreba dočasnej úpravy styku otca s maloletým A. neodkladným opatrením v rozsahu zodpovedajúcom zisteniu, že maloletý má bydlisko na území Slovenskej republiky v G., styk otca s maloletým sa doposiaľ nerealizoval v rozsahu nočného prespávania, ak tak len výnimočne a na strane maloletého sú prítomné špecifiká vo vývoji, ktoré zdôrazňujú potrebu istoty a stability výchovného prostredia známeho pre maloletého. Navyše otec v návrhu žiadnym relevantným spôsobom neosvedčil zabezpečenie podmienok pre pobyt maloletého, u otca v Českej republike, v meste B., ktorý žiadal upraviť od štvrtka od 12:00 hod. do nedele do 19:00 hod., tj. v vrátane troch nocí. Vychádzajúc z týchto zistení, súd neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletým v sobotu v nepárnom týždni v kalendárnom roku v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu v nepárnom týždni v kalendárnom roku v čase od 09:00 hod. do 12:00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je bydlisko matky. Otcovi a matke súd uložil povinnosť dodržiavať miesto a čas odovzdania a prevzatia maloletého za účelom realizácie styku otca s maloletým. Matke bola zároveň uložená povinnosť maloletého na styk s otcom pripraviť. Súd dospel k záveru, že ide o úpravu v rozsahu, pri ktorom je predpoklad, že bude na prospech maloletého. Vytvorí totiž priestor na pravidelné trávenie času maloletého so svojim otcom a zároveň nespôsobí maloletému neprimeranú záťaž.

Účelom nariadeného neodkladného opatrenia je tak zabezpečiť nerušený styk otca s maloletým, pričom otcovi uložený zákaz opustiť s maloletým územie Slovenskej republiky má slúžiť ako preventívne opatrenie pred prípadným neoprávneným premiestnením maloletého, aj vzhľadom na jeho špecifické potreby vyžadujúce si istotu a stabilitu výchovného prostredia. Neodkladným opatrením sa otec domáhal tiež uloženia mu povinnosti prispievať na výživu maloletého sumou 150 eur mesačne. Súd návrh otca posúdil podľa ustanovenia § 366 CMP podľa ktorého, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere a dospel k záveru, že je v záujme maloletého návrhu otca vyhovieť aj v tejto časti. S poukazom na zákonné možnosti vyplývajúce z ustanovenia § 366 CMP súd neodkladným opatrením určil vyživovaciu povinnosť otca len v nevyhnutnej miere, tak aby nebolo ohrozené hradenie životne dôležitých potrieb maloletého, najmä stravy a bývania. V konaní vo veci samej sp. zn. 3P/58/2023 súd po vykonaní dokazovania zameraného na zistenie odôvodnených mesačných potrieb maloletého, príjmu a majetkových pomerov otca, príjmu matky a majetkových pomerov matky, ako aj možností a schopností obidvoch rodičov rozhodne o výživnom na maloletého v rozhodnutí vo veci samej.

V časti návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky neodkladným opatrením súd návrh otca zamietol ako nedôvodný z dôvodu, že neboli splnené zákonné predpoklady podľa § 325 CSP. V danom prípade nebola totiž osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletého nariadením neodkladného opatrenia o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky. Z návrhov a vyjadrení obidvoch rodičov v konaní vo veci samej sp. zn. 3P/58/2023 je zrejmé, že otázka zverenia maloletého nie je medzi rodičmi sporná, znesie preto odklad do jej vyriešenia v konaní vo veci samej. V danom prípade tak nebolo zistené žiadne potenciálne ohrozenie maloletého vyžadujúce si okamžitý zásah súdu do pomerov maloletého v tomto smere aj na úkor vykonania dokazovania v konaní vo veci samej.

3. Proti tomuto uzneseniu podal otec maloletého v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa tak, aby jeho styk s maloletým bol upravený na každý nepárny týždeň v roku v čase od štvrtka 12:00 hod. do nedele 19:00 hod.

4. Namietal, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nesprávne zistil skutočný stav veci a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

5. Poukazoval na to, že v konaní vo veci samej sp. zn. 3P/58/2023 predložila matka správu psychológa o psychologickom vyšetrení maloletého zo dňa 6.10.2023, z ktorej má vyplývať záver o vývine maloletého v autistickom spektre s nutnosťou ďalšieho sledovanie vývinu dieťaťa. Jedná sa o „správu o psychologickom vyšetrení“ zo dňa 6.10.2023 vyhotovenou C. B. I. F., B., klinickým psychológom. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí opiera úpravu styku najmä o predmetnú psychologickú správu ako ťažiskový dôkaz, pričom argumentuje prítomnými špecifikami vo vývoji dieťaťa, ktoré zdôrazňujú potrebu istoty a stability výchovného prostredia známeho pre maloletého. Súd prvej inštancie však nijako nevysvetlil, z akého dôvodu by otec nevedel garantovať stabilitu prostredia rovnako kvalitne ako matka. V štádiu skúmania veci na účely dočasnej úpravy pomerov dokonca nie je osvedčená ani stabilita výchovného prostredia samotnej matky.

Súd sa nikde nevysporiadal so skutočnosťou, či psychologická správa bola získaná zákonným spôsobom. Psychologické vyšetrenie sa považuje za poskytnutie zdravotnej starostlivosti. Na takýto úkon spojený s vyšetrením maloletého dieťaťa musia dať súhlas obaja rodičia. Všetky uvedené zákonné požiadavky museli byť v čase vyhotovenia posudku psychologičke známe, napriek tomu vykonala v rámci dokazovania diagnostiku a psychologické vyšetrenie maloletého bez súhlasu otca ako druhého rodiča len na základe jednostranných informácií od matky.

6. Podľa odvolateľa z ustanovení právnych predpisov vyplýva, že v prípade správy psychológa by sa malo jednať o poskytnutie zdravotnej starostlivosti zdravotníckym pracovníkom maloletej osobe, pričom na takéto vyšetrenie nebol daný zákonný súhlas. Úkon bol navyše vykonaný iba klinickým psychológom, pričom psychologické vyšetrenie podobného typu sa bežne vykonáva na odporúčanie pediatra a v na to špecializovanej inštitúcii zameranej na skúmanie autizmu a autistického spektra (napr. Centrum sociálnych služieb B. J. C. pre deti a dospelých, Špecializované zariadenie pre osoby s poruchou autistického spektra (PAS)). Postup psychologičky je preto v danom prípade potrebné celkom jednoznačne posudzovať ako postup v príkrom rozpore so zákonom. Napriek tomu ho ako dôkaz prvostupňový súd akceptoval. Tiež je potrebné dať do pozornosti, že psychologické vyšetrenie bolo vykonané v Šali, ale matka býva s maloletým v G., kde sa koncentrujú ich záujmy. V dôsledku uvedených skutkových záverov sa psychologické vyšetrenie a výsledná správa javí ako účelové konanie matky s cieľom obmedziť styk otca s maloletým. Prezentované skutočnosti svedčia o neobjektívnosti, nepravdivosti, neúplnosti a nekorektnosti psychologičky pri vyhotovovaní správy, pričom tieto okolnosti indikujú podnet aj na dozorové orgány. Psychologička svoj záver často opiera o subjektívny odhad, čo je len zvýraznené použitím výraz „matka v anamnéze uvádza“. Táto anamnéza nie je v psychologickom vyšetrení bližšie objasnená a otcovi nie je zrejmé, o akú anamnézu by sa malo jednať. S ohľadom na tieto skutočnosti je nejasné, ako dospela psychologička k záveru, že je potrebné vyšetrenie detským psychológom. Všetky uvedené okolnosti značia vážny zásah do rodičovských práv otca, arbitrárnu a svojvoľnú aplikáciu právnych predpisov súdom, čomu v žiadnom prípade nie je možné poskytnúť právnu ochranu.

Otec nepopiera potrebu psychologického vyšetrenia, avšak na konkrétnom špecialistovi sa s matkou nedohodli. Je potrebné zdôrazniť, že súd ani psychologická správa sa nevenujú osobitostiam detí narodených v čase pandémie COVID-19, kedy bol sociálny kontakt obmedzený, čo sa všeobecne prejavuje aj v správaní sa detí a naviazaní spoločenskej interakcie. Psychologická správa opomína, že maloletý je dieťaťom slovenskej matky a českého otca, a navštevuje medzinárodnú materskú škôlku so zameraním na anglický jazyk, teda vyrastá v mnohojazyčnom prostredí. Je normálne, že bilingválne/trilingválne dieťa je v jazykoch, ktoré sa učí ovládať, na nižšej vývojovej úrovni než jeho vrstevníci. Niektoré bilingválne deti sa môžu, ale nemusia, rozvíjať v rovnakom tempe ako jednojazyčné deti. Osvojovanie si ďalšieho jazyka možno chápať ako prirodzené vystavovanie jedinca reči spoločnosti v jeho okolí. Tento termín je označovaný v literatúre ako acquisition. Opakom je learning, ktorý možno definovať ako zámerné a cielené učenie jazyka. Problematike nematerského druhého jazyka sa v zahraničí venuje i nový obor Second Language Acquisition. Klinický psychológ alebo logopéd by mal rozlíšiť vývojovú poruchu reči od prirazeného vývoja reči bilingválneho dieťaťa. Je bežné, že deti, ktoré si osvojujú niekoľko jazykov, môžu uplatňovať pravidlá jedného jazyka v druhom jazyku, kreatívne pracovať s lexikálnou výbavou a pod., avšak odborník by mal byť schopný vidieť, či sa jedná len o stupeň vývoja, alebo sa za chybami skrýva nejaká psychologická diagnóza.

Psychologická správa sa s vyššie spomenutými javmi vplývajúcimi na vývoj dieťaťa nevysporiadala, ani ich nespomína, napriek tomu ju súd nekriticky prijal ako smerodajný dôkaz pri úprave styku.

7. Podľa otca nie je možné prehliadnuť tendenčné dotváranie faktov matkou, ktorá argumentuje potrebou stability a opakovane poukazuje na ťažké znášanie zmien maloletým. Tieto tvrdenia matky prevzal

aj súd prvej inštancie, pričom však rozsiahla písomná komunikácia rodičov svedčí o pravom opaku. Komunikácia matky je dôkazom zjavne dynamického režimu maloletého, keď otcovi píše (dôkaz je súčasťou súdneho spisu): „Ahoj, tento víkend sme doma, možno v nedeľu naotocku do K.. Budúci týždeň pojdeme na L., a to vo štvrtok alebo piatok rano.“ Konanie matky je teda presne v rozpore s jej prízvukovanou potrebou stability maloletého, keď je s maloletým ochotná v nedeľu absolvovať cestu z G. do K. (cca 3 – 3,5 hod. cesty tam aj späť) a vo štvrtok cestovať s maloletým k starým rodičom na L. (cca 2,5 hod. cesty, 236 km). Z komunikácie matky ďalej vyplýva, že pred otcom (rodičom) uprednostňuje zverenie maloletého opatrovateľke.

Tvrdil, že matka v auguste 2022 prekonala potrat s ich druhým plánovaným dieťaťom, čo matku značne psychicky poznačilo. Od potratu matka izoluje maloletého od spoločenských udalostí, snaží sa viazať maloletého výlučne na seba, snaží sa držať absolútnu kontrolu nad maloletým, čo sa však môže nepriaznivo prejavovať vo vývoji maloletého.

8. Rozhodnutie je podľa otca založené na psychologickú správu a na tvrdeniach matky, ignorujúce objektívne fakty. Súd prvej inštancie úplne ignoroval textové správy rodičov, nijak sa nevenoval správaniu sa matky, ktorá sa považuje za primárneho rodiča s potrebou absolútnej moci a kontroly. Ďalej súd prvej inštancie nijakým spôsobom nezdôvodnil, prečo považuje za postačujúci styk otca v trvaní troch hodín v nepárnom týždni v sobotu a nedeľu. Dieťa je na otca zvyknuté, u otca prespával, s otcom trávil pravidelný čas. Z komunikácie otca a matky vyplýva, že otec sa o maloletého pravidelne zaujíma, informuje sa o začlenení maloletého do kolektívu, o zdravotnom stave maloletého (sám vyhľadáva a odporúča matke špičkové zdravotné zariadenia a predškolské zariadenia), posielala lieky maloletému aj s ich dávkovaním. Otec pozná návyky dieťaťa, je s maloletým v kontakte od jeho narodenia, vie sa o neho riadne postarať. Všetky tieto osvedčené skutočnosti boli súdom prvej inštancie odignorované. Súd v podobe nariadeného neodkladného opatrenia v podstate nepriamo sankcionuje otca za skutočnosť, že je cudzí štátny príslušník a nemá u neho dieťa kde prespať. Je však bežnou skutočnosťou, že rodičia bývajú oddelene a ďaleko od seba a rodič musí za dieťaťom cestovať. Predmetná skutková okolnosť však nijak neopodstatňuje úpravu styku v trvaní troch hodín denne. Otec môže s maloletého navštíviť detské ihrisko, aquapark, zoológickú záhradu a v konečnom dôsledku počas trvania neodkladného opatrenia nie je nijak vylúčené prespanie dieťaťa v hoteli. Hotely bežne zabezpečujú vhodné izby pre rodiny s deťmi, preto by sa prespanie dieťaťa nevymykalo jeho bežného režimu, keď aj s matkou cestuje na dovolenku, k rodičom, starým rodičom a podobne, na ktorých miestach takisto prespáva iba dočasne. Ak teda matke a súdu prvej inštancie neprekáža víkendové prespávanie dieťaťa inde alebo na zahraničnej dovolenke, vytykanie otcovi nezabezpečenie prespania je značne selektívne uplatnenie spravodlivosti. Súd prvej inštancie vytyka otcovi bytové pomery. Otec má zabezpečený dlhodobý prenájom izby v hoteli, čo je v súčasnej dobe vzhľadom na pomery otca bežná forma zabezpečenia bytových potrieb. Maloletý je zvyknutý aj na bytové pomery otca, nakoľko spolu s matkou a otcom v prenajatej hotelovej izbe pravidelne prespávali. Dokonca hotel potvrdil, že konkrétne izba je pripravená pre celú rodinu.

9. Pokiaľ súd zakázal s maloletým opustiť územie Slovenskej republiky, nevysvetlil, z akého dôvodu tento zákaz nariadil, keď tejto potrebe nenasvedčuje ani súčasný stav vecí ani doterajšie konanie otca. Maloletý je štátnym občanom Českej republiky, u otca v Česku pravidelne bol spolu s matkou. Doterajšie skutkové zistenia nenasvedčujú hrozbe únosu alebo faktu, že by otec po realizácii navrhovaného styku dieťa matke neodovzdal. Navyše v prípade nevrátenia dieťaťa matke by išlo o medzinárodný únos dieťaťa (čoho si je otec vedomý), čo by plány otca z dlhodobého hľadiska značne komplikovalo. Súd prvej inštancie svojim rozhodnutím prakticky znemožnil otcovi udržanie a prehĺbenie vzťahu s maloletým, keďže v rozsahu 3 hodín denne podľa nariadenia súdu nie je možné uvažovať o budovaní zdravého vzťahu otca so synom. Skutkové zistenia súdu, na základe ktorých súd dospel k záveru, že otcom navrhovaná úprava je nerealizovateľná, sú preto nesprávne a sú naplnením odvolacieho dôvodu podľa ust. § 62 ods. 1 CMP, keďže súd prvej inštancie nesprávne zistil skutočný stav vecí.

10. Podľa otca na psychiku maloletého dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov v bežnom kontakte, odmietanie komunikácie s druhým rodičom a odtrhnutie dieťaťa od ktoréhokoľvek z rodičov, bez možnosti kontaktu dieťaťa s týmto rodičom. Ide o nežiadajúci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletého dieťaťa, preto je potrebné a v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Ak spolupráca rodičov a ich vzájomná komunikácia nie je bez zjavného dôvodu naplnená, je rodič, ktorý odmieta komunikáciu s druhým rodičom, resp. tohto rodiča „neguje“ v jeho rodičovských kompetenciách, výchovne nespôsobilý.

Súd musí pri rozhodovaní vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia, a na právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržovanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Otec poukazuje na úlohu rodiča, ktorému nebolo maloletého dieťa zverené do výchovy, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju úlohu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom v súlade s § 30 Zákona o rodine a čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa, pričom povinnosťou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je aj vytváranie priaznivých podmienok na styk druhého rodiča s maloletým dieťaťom, najmä vedením dieťaťa k správne vzťahu k tomuto rodičovi. Otec dáva do pozornosti čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa zakotvujúci zásadu, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom starostlivosti rodiča musí byť záujem dieťaťa. Akékoľvek prisvojovanie si práva na rozhodovanie o tom, čo je alebo nie je najlepším záujmom spoločného dieťaťa len jedným z rodičov, je dôvodom na využitie procesných prostriedkov na zmenu tohto nesprávneho postoja, a na zmenu rozhodnutia o zverení maloletého dieťaťa, a to aj bez návrhu. Keďže matka svojím konaním v podstate znegovala postavenie otca v živote dieťaťa, jeho vylúčením z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, narušila doterajšie stabilné prostredie maloletého.

11. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Uvádza, okrem iného, že súd vzhľadom na potrebu rýchlej úpravy pomerov a skutočnosť, že nejde o konečné rozhodnutie vo veci, pri rozhodovaní správne vychádzal aj z obsahu správy o psychologickom vyšetrení maloletého zo dňa 6.10.2023. Podľa jej názoru táto správa nie je nezákonne získaným dôkazom, nakoľko medzi úkony vyžadujúce súhlas oboch rodičov nespadá návšteva pediatra s bežnými sezónnymi ochoreniami ani neinvazívna diagnostika spočívajúca v pozorovaní dieťaťa klinickým psychológom, pričom zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by klinický psychológ nemohol vykonávať diagnostiku maloletého vo vzťahu k poruchám autistického spektra.

Poukazovala na to, že maloletý sa za osobnej účasti otca i matky podrobil dňa 31.1.2023 psychologickému vyšetreniu u E. B. E. M., B., ktorá matku upozornila na indikátory nasvedčujúce odchýlke v autistickom spektre v mala vykonať aj potrebnú podrobnejšiu diagnostiku, k čomu nedošlo iba pre nedorozumenie pri rezervácii termínu.

Matka preto výlučne v záujme včasnej diagnostiky a prijatia potrebných opatrení s ohľadom na kritický vek maloletého pre zmiernenie či odvrátenie tejto diagnózy oslovila aj vzdialenejšie pracoviská (PeaDr. F. jej odporučila jej sesternica, ktorá k nej chodí s vlastnými deťmi, ktoré majú obe poruchu autistického spektra).

12. S odvolaním predložila správu z diagnostického vyšetrenia maloletého vypracovanú Centrom včasnej diagnostiky a terapeutickú intervenciu pre deti s PAS zo dňa 18.12.2023, záver ktorej je zhodný s pozorovaním PeaDr. F. opísaným v jej Správe z 6.10.2023: „Vyšetrenie ADOS – 2 poukazuje u A. na prítomnosť abnormalít v komunikácii a recipročnej sociálnej interakcii. Zaznamenali sme tiež stereotypné prejavy a úzko vymedzené záujmy dieťaťa. Vážené skóre zodpovedá strednému stupňu symptómov v kontexte PAS. Vyšetrenie ADI-R poukazuje u A. na prítomnosť abnormalít v komunikácii a v kvalite recipročnej sociálnej interakcie. Zaznamenali sme tiež stereotypné prejavy a úzko vymedzené záujmy dieťaťa.“

13. Matka má naďalej za to, že otec nijako neosvedčil vlastné bytové podmienky a že ním predložené potvrdenie neosvedčuje, že hotelová izba, ktorú si ad hoc prenajíma, je pre výchovu maloletého vhodné ubytovanie. Uvádza tiež, že maloletý u otca prespal doposiaľ 5-krát bez jej prítomnosti, išlo teda o výnimku, nie o pravidlo, pričom po takomto prespaní sa k matke vracia spravidla rozrušený a vystresovaný, preto si nevie predstaviť, ako by u otca mohol pravidelne prespať tri noci v rade. Má tiež za to, že vo svojich vyjadreniach zdôvodnila a aj osvedčila obavu z možného rodičovského únosu maloletého, resp. z možného nepriameho útoku na maloletého v Českej republike, a to pre stupňujúce sa

vyhrážky a útoky na otca zo strany jeho početných veriteľov. Pripomenula, že na otca v roku 2023 veritelia opakovane fyzicky zaútočili a o. i. vypálili v r. 2023 hospodársku budovu jednej z jeho spoločností.

14. Odvolací súd za splnenia procesných podmienok prejednal vec bez nariadenia pojednávania, oboznámil sa s obsahom spisového materiálu a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania, keď nemal dôvod nesúhlasiť s napadnutým rozhodnutím a s podstatou argumentácie použitej súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda aj s dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu potrebné návrhu otca v časti úpravy jeho styku s maloletým iba čiastočne vyhovieť.

15. Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa, je potrebné konštatovať, že právne posudzovanie je činnosťou súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriadiuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná, prizná iba čiastočne alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu v tom, že na zistený skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis alebo ak inak správny právny predpis v súvislosti s posudzovaním veci nesprávne interpretoval.

16. Súd prvého stupňa vec v časti rozhodnutia napadnutej odvolaním otca právne posúdil ako nárok rodiča maloletého dieťaťa na bezodkladnú úpravu pomerov maloletého dieťaťa podľa § 2 ods. 1 CMP (zákon č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok) a ustanovení § 324, § 325 a § 329 CSP (zákon č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok) vychádzajúc z tvrdenia otca, že mu je styk so synom matkou, v ktorej starostlivosti sa syn nachádza, odopieraný, resp. že sa rodičia na pevných pravidlách styku nedokážu dohodnúť z dôvodu ich narušenej komunikácie, ktoré okolnosti mal súd za usvedčené aj obsahom spisu sp. zn. 3P/58/2023. Za takýchto okolností právne posúdenie veci odvolací súd považuje za správne a námietky otca v tomto smere za nedôvodné.

17. Súčasne nie je možné stotožniť sa s námietkou otca týkajúcou sa nesprávnych skutkových zistení vychádzajúcou zo spochybňovania legálnosti správy zo psychologického vyšetrenia maloletého, či odbornosti osoby, ktorá správu zo dňa 6.10.2023 vyhotovila.

Odhliadnuc už od skutočnosti, že, v súlade s právnym názorom matky prezentovaným v jej vyjadrení k odvolaniu, nie každé vyšetrenie maloletého dieťaťa vyžaduje súhlas oboch rodičov a nedostatok takéhoto súhlasu nespôsobuje nezákonnosť výsledkov vyšetrenia v zmysle nemožnosti ich použitia v civilnom súdnom konaní, úlohou súdu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vyznačujúcim sa snahou o urýchlené riešenie naliehavej situácie maloletého dieťaťa, nie je posudzovanie spôsobu, akým boli predkladané dôkazy získané, ale aké skutočnosti významné pre rozhodnutie osvedčujú.

18. Súd prvého stupňa v tomto prípade obsah správy logicky vyhodnotil ako osvedčujúci špecifiká vo vývoji maloletého, ktoré zdôrazňujú potrebu istoty a stability prostredia známeho pre maloletého, a ktoré v súvislosti s nedostatkom osvedčenia zabezpečenia podmienok pre pobyt maloletého v mieste bydliska otca viedli k stanoveniu otcom namietaného rozsahu styku, ktorý podľa odvolacieho súdu zodpovedá požiadavke na zachovanie väzieb medzi maloletým a otcom do rozhodnutia vo veci samej.

19. Ako vyplýva aj z rozhodnutia súdu prvého stupňa, úvaha o tom, aký rozsah styku otca s maloletým zodpovedá v tomto konkrétnom prípade najlepšiemu záujmu dieťaťa a súčasne pomerom rodičov, je podmienená náležitým zistením skutkového stavu veci a vyhodnotením ako okolností týkajúcich sa maloletého – jeho veku, zdravotného stavu, citového vzťahu k rodičom, tak aj okolností týkajúcich sa rodičov – ich osobných, bytových, rodinných pomerov, ich časových a materiálnych možností a schopností, vzájomného vzťahu rodičov a ďalších.

Takéto zistenia budú vykonané v konaní o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletému, v ktorom bude vykonané potrebné dokazovanie a v ktorom môžu rodičia prezentovať svoje predstavy, návrhy a postoje aj vo vzťahu k stretávaniu sa otca s maloletým.

20. Pri súdom stanovenom rozsahu styku otca s maloletým sa uloženie zákazu opustiť s maloletým územie Slovenskej republiky bez súhlasu matky alebo súdu môže javiť nadbytočným, nie však neprimeraným či nezákonným, pričom vzhľadom na skutočnosť, že dieťa je v súčasnosti na základe súhlasu oboch rodičov vo faktickej osobnej starostlivosti matky, je požiadavka na podmienenie vycestovania dieťaťa do iného štátu jej súhlasom, prípadne súhlasom súdu, plne legitímnou.

21. Vychádzajúc z týchto záverov odvolací súd v postupe a rozhodnutí súdu prvého stupňa nezistil nedostatky odôvodňujúce zmenu rozhodnutia alebo jeho zrušenie, a preto odvolaním napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

22. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).